

HYPOT ALPE ADRIA
S VAMA. UZ VAS. ZA VAS.

JAVNA OBJAVA BONITETNIH ZAHTJEVA

**HYPOT ALPE-ADRIA-BANK d.d. ZAGREB I
PODREĐENIH DRUŠTAVA**

(konsolidirani podaci)

NA DAN 31.12.2012. GODINE

Zagreb, svibanj 2013. godine

SADRŽAJ

1	UVOD	4
1.1	<i>Obuhvat javno objavljenih informacija i izuzimanje informacija iz javnog objavljivanja</i>	4
2	Obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva	6
2.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	6
3	Strategije i politike upravljanja rizicima	8
3.1	<i>Strategija rizika</i>	8
3.2	<i>Definicije svih rizika</i>	9
3.3	<i>Pregled osnovnih načela upravljanja rizicima</i>	10
3.4	<i>Struktura i organizacija funkcije kontrole rizika</i>	12
3.5	<i>Opseg i vrsta sustava izvještavanja o rizicima i sustava za mjerenje rizika</i>	13
3.6	<i>Način zaštite od rizika i smanjenja rizika</i>	16
4	Jamstveni kapital	17
4.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	17
4.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	17
5	Kapitalni zahtjevi i procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala	19
5.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	19
5.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	22
6	Rizik druge ugovorne strane	23
6.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	23
6.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	23
7	Kreditni rizik i razrjeđivački rizik	25
7.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	25
7.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	26
8	Standardizirani pristup mjerenju kreditnog rizika	40
8.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	40
8.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	41
9	Operativni rizik	50
9.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	50
10	Izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke	52
10.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	52
10.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	52

11	Izloženost kamatnom riziku u knjizi banke	54
11.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	54
11.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	55
12	Tehnike smanjenja kreditnog rizika	57
12.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	57
12.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	58

1 UVOD

Na temelju *Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija* (u daljnjem tekstu: *Odluka*) propisanoj od strane Hrvatske narodne banke, Grupa s nadređenom kreditnom institucijom Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb (u daljnjem tekstu: Grupa) objavljuje sljedeće informacije sa stanjem na dan 31. prosinca 2012. godine za kreditnu instituciju i podređena društva. Svi podaci su iskazani u tisućama kuna, osim ako je drugačije navedeno.

1.1 OBUHVAT JAVNO OBJAVLJENIH INFORMACIJA I IZUZIMANJE INFORMACIJA IZ JAVNOG OBJAVLJIVANJA

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb, sukladno odredbama iz Glave II. *Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija*, objavljuje sljedeće informacije:

- Strategije i politike upravljanja rizicima,
- Kvalitativne informacije u vezi s obuhvatom primjene bonitetnih zahtjeva,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije u vezi s iznosom jamstvenog kapitala,
- Kvalitativne informacije u skladu s Odlukom o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala kreditne institucije i kvantitativne informacije u skladu s Odlukom o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije o izloženosti riziku druge ugovorne strane iz dijela 6.2. Glave II. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije u vezi s izloženošću kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku u skladu s Glavom II. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije vezane uz standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika,
- Kvalitativne informacije o operativnom riziku,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije o izloženostima po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke u skladu s Glavom II. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije o izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke u skladu s Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije u vezi s primjenom tehnika smanjenja kreditnog rizika.

Sukladno stavku 4. iz članka 8. iz *Odluke*, Banka neće javno objaviti:

- Kvalitativne informacije o strategijama i politikama upravljanja rizicima (umjesto detaljnih kvalitativnih informacija Banka će objaviti osnovne kvalitativne informacije u obimu kako je propisano internom politikom Banke),

- Politike za upravljanje instrumentima osiguranja te prilagodbu izloženosti zbog rizika druge ugovorne strane,

jer se smatraju povjerljivim informacijama.

Nadalje, Banka ne izračunava iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom primjenom IRB pristupa te stoga ne objavljuje:

- informacije o specijaliziranom financiranju i korištenju jednostavnog pristupa ponderiranja za vlasnička ulaganja, te
- informacije o IRB pristupu.

Banka ne izračunava kapitalne zahtjeve za tržišne rizike primjenom internih modela te stoga ne objavljuje informacije o istima. Banka nema sekuritizacijskih transakcija i izloženosti te stoga ne objavljuje informacije o takvim izloženostima.

Ovaj dokument se objavljuje na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb.

2 OBUHVAT PRIMJENE BONITETNIH ZAHTJEVA

2.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

U skladu s člankom 127. Zakona o kreditnim institucijama, Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (dalje u tekstu: Banka) obveznica je javnog objavljivanja na konsolidiranoj osnovi. U grupu kreditnih institucija u kojoj je nadređena banka Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. na dan 31.12.2012. godine ulaze sljedeća društva:

Naziv društva	Matični broj	Udio u vlasništvu
HYPO ALPE ADRIA INVEST d.d.	1343602	100%
HYPO ALPE ADRIA NEKRETNINE d.o.o.	1628003	100%
HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o.	1921088	100%

Tabela 1 Konsolidirana društva Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.

Opseg i način konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja su jednaki, što je prikazano u sljedećoj tablici:

Vrsta društva	Naziv društva	Konsolidacija za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi				Konsolidacija u skladu s MSFI		
		Metoda konsolidacije		Društva - odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	Društva - niti konsolidirana niti odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	Metoda konsolidacije		
		Puna	Proporcionalna			Puna	Proporcionalna	Metoda udjela
Društvo za upravljanje	HYPO ALPE ADRIA INVEST d.d.	X				X		
Društvo za pomoćne usluge	HYPO ALPE ADRIA NEKRETNINE d.o.o.	X				X		
Leasing društvo	HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o.	X				X		

Tabela 2 Razlika u opsegu i načinu konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja

Ne postoje niti su predvidiva značajna pravna ili stvarna ograničenja neodgodivog prijenosa kapitala ili izmirenja obveza između nadređenog društva i njemu podređenih društava.

Banka ne objavljuje kvantitativne informacije vezane uz obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva, jer Grupa nema podređenih društava koja su isključena iz grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj na način iz *članka 282. stavka 7. Zakona o kreditnim institucijama*, a čiji je jamstveni kapital manji od propisanog minimalnog iznosa jamstvenog kapitala.

3 STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

3.1 STRATEGIJA RIZIKA

Strategija upravljanja rizicima pruža stratešku orijentaciju upravljanja rizicima za sve vrste rizika kojima se Banka izlaže ili može potencijalno izložiti u svom poslovanju te koje je Banka ocijenila kao materijalne. Strategija upravljanja rizicima je upravljački instrument najviše razine za potrebe upravljanja Bankom baziranog na rizicima te predstavlja okvir za kontrolu, praćenje i limitiranje rizika koji su svojstveni bankovnom poslovanju kao i za osiguravanje adekvatnosti internog kapitala.

Cilj Banke je adekvatno i efikasno upravljanje svim vrstama rizika, što u osnovi pretpostavlja sustavno i promišljeno planiranje i upravljanje te održavanje za Banku prihvatljivog odnosa između preuzetog rizika i profitabilnosti. Cilj donošenja strategije upravljanja rizicima je uspostavljanje jedinstvenih metoda i načina rada za sve organizacijske dijelove Banke koji su ovlašteni za preuzimanje određene vrste rizika, a sve u cilju postizanja efikasnijeg i profitabilnijeg poslovanja te usklađenosti sa eksternim i internim propisima i aktima.

Definiranje željene razine preuzetih rizika osnovica je za uspostavljanje efikasnog i adekvatnog sustava upravljanja rizicima koji u konačnici podrazumijeva optimizaciju rizika i povrata. Dodatno strategija rizika služi također kao osnovica za planiranje adekvatnosti internog kapitala i kapitalnih zahtjeva koji osiguravaju sigurno i stabilno kontinuirano poslovanje Banke.

Svrha strategije rizika je definiranje okvira kojim se određuje način i razina preuzimanja rizika za svaku pojedinu vrstu rizika te u određenim aspektima i interakciju dvaju ili više rizika. Na taj način Banka pravovremeno definira i kontinuirano prati svoj profil rizičnosti.

Definirani ciljevi strategije su sljedeći:

- Strategija rizika u osnovi limitira apetit za rizikom na način da kontinuitet poslovanja je uvijek zajamčen,
- Primarni cilj strategije je očuvanje internog kapitala te sposobnost podnošenja rizika za normalni i stresni scenarij,
- Sekundarni cilj strategije je definiranje adekvatne te prihvatljive strukture rizika usklađeno s poslovnom strategijom Banke što u konačnici zahtjeva definiranje profila rizičnosti kao i određenih kriterija i pravila preuzimanja i mjerenja rizika kako bi se definirani profil rizika održao,
- Učinkovito upravljanje (uključujući kvalitetu podataka) i "forward looking" pristup uz uvažavanje definiranih indikatora ranog upozorenja (engl. early warning indicators) s ciljem usklađenja adekvatnosti internog kapitala i likvidnosti u dugoročnom periodu, a u skladu s definiranom strategijom Banke i Grupe,
- Organizacijski ustroj za dnevno upravljanje i kontrolu rizika te proces donošenja odluka,
- Skup politika i dokumenata iz područja upravljanja i kontrole rizika.

3.2 DEFINICIJE SVIH RIZIKA

Banka je izložena raznim vrstama rizika različitih kategorija sukladno poslovnom planu i strategiji poslovanja. Rizici mogu utjecati na poslovanje Banke pojedinačno ili na skupnoj osnovi odnosno putem interakcije dvaju ili više rizika. Banka minimalno jednom godišnje analizira svi preuzete i potencijalne rizike kroz proces procjene materijalnosti rizika gdje se sagledava veličina izloženosti, učestalost, volatilnosti i razina gubitaka te procjena budućih gubitaka. Procjena materijalnosti rizika služi kao osnovica za definiranje strateških ciljeva Banke.

Banka je propisala sljedeće definicije rizika koje su u skladu s definicijama propisanim *Zakonom o kreditnim institucijama*:

Vrsta rizika	Definicija
Kreditni rizik	Rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema kreditnoj instituciji.
Tržišni rizik	Nastaje iz trgovanja ili investiranja u instrumente aktive ili pasive, a nastaje zbog promjena kamatnih stopa uključujući i rizik kreditne marže (spread), deviznih tečajeva, cijena vrijednosnica i sl.
Valutni rizik	Rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valute i/ili promjene cijene zlata.
Operativni rizik	Operativni rizik je rizik gubitka koji je rezultat neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa i sustava, ljudi ili vanjskih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik i reputacijski rizik, no ne i strateški rizik.
Rizik kreditne marže	Marža kreditne sposobnosti sastavni je čimbenik tržišne cijene svakog dužničkog vrijednosnog papira (DVP) te se za iste određuje na dnevnoj osnovi. Rizik promjene cijene DVP-a, koji proizlazi iz promjene očekivane kreditne sposobnosti klijenta iskazane CDS krivuljom, naziva se rizikom kreditne marže.
Rizik koncentracije	Jest svaka pojedinačna, izravna ili neizravna, izloženost prema jednoj osobi, odnosno grupi povezanih osoba ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja kreditne institucije.
Valutno inducirani kreditni rizik (VIKR)	Rizik gubitka kojem je dodatno izložena kreditna institucija koja odobrava plasmane u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku.
Rezidualni rizik	Proizlazi iz upotrebe tehnika smanjenja rizika, a predstavlja mogući gubitak zbog nemogućnosti realizacije ugovorenog instrumenta osiguranja rizika uopće ili nemogućnosti realizacije u očekivanoj vrijednosti ili u očekivanom vremenu.
Rizik likvidnosti	Rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze o dospijeću.
Kamatni rizik	(u knjizi banke) jest rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke.
Reputacijski rizik	Rizik gubitka povjerenja u integritet kreditne institucije do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mijenja o poslovnoj praksi kreditne institucije, neovisno o tome postoji li osnova za takvo mnijenje ili ne. Dodatno reputacijski rizik definiran je kao postojeći ili potencijalni rizik za zaradu i kapital koji proizlazi iz nepovoljne percepcije ili slike financijske institucije od strane klijenata trećih strana, dioničara, investitora ili regulatora.
Pravni rizik	Pravni rizik predstavlja mogućnost da sudski procesi (tužbe), nepovoljne odluke (presude) ili ugovori koji postanu neprovedivi ugroze ili nepovoljno utječu na poslovanje ili pravni položaj Banke.

Poslovni rizik	Definiran kao neočekivana promjena očekivanog neto operativnog rezultata Banke.
Strateški rizik	Definiran je kao rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju te neefikasne ili pogrešne provedbe poslovnih odluka ili implementacije novih proizvoda i usluga.
Makroekonomski rizik	Definiran je kao rizik indirektnog gubitka do kojeg dolazi zbog negativne tj. nepovoljne promjene makroekonomskih varijabli kao što su inflacija, pad GDP-a, i sl.
Rizik eksternalizacije	Rizik eksternalizacije predstavlja skupni naziv za sve rizike koji nastaju kada Banka ugovorno povjera drugoj strani obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala te se kao takav i ne kvantificira zasebno već se sagledava njegov utjecaj kroz ostale rizike operativni, strateški, reputacijski, pravni, itd. koji bi mogli imati štetni učinak na financijski rezultat, kontinuitet poslovanja ili ugled Banke
Rizik udjela	Rizik udjela definira se kao mogućnost nastanka potencijalnih gubitaka za kreditnu instituciju, a koji proizlaze temeljem sudjelujućih udjela kreditne institucije.
Rizik materijalne imovine	Rizik gubitka zbog promjena tržišne vrijednosti materijalne imovine iz Bančinog portfelja (vlastite i preuzete).
Rizik države	Rizik države podrazumijeva sposobnost i spremnost dužnika iz pojedine zemlje za ispunjenje svojih obveza prema kreditnoj instituciji. Rizik države stoga predstavlja kreditni rizik obveza odobrenih izvan državnih granica.
Razrjeđivački rizik	Rizik gubitka zbog smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja nastalog zbog gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika koja proizlaze iz pravnog odnosa s prijašnjim vjerovnikom, na temelju kojeg su nastala potraživanja koja su predmet otkupa.

Tabela 3 Popis rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena

3.3 PREGLED OSNOVNIH NAČELA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Cilj Banke, između ostalog, je slijediti poslovnu strategiju te strategiju upravljanja rizicima kako bi optimizirala rizik i povrat na svoja ulaganja. Usklađivanjem rizika i povrata Banka osigurava stabilni tržišni udio i značajne poslovne rezultate.

Banka minimalno na godišnjoj razini provodi usklađivanje strategije rizika i poslovne strategije Banke. U slučaju da dođe do značajnih promjena u poslovanju ili profilu rizičnosti pristupa se usklađenju strategije rizika i poslovne strategije.

Postavljanje jasne strategije rizika, odnosno definiranje željene razine rizika i sklonosti preuzimanja rizika, omogućava jasno upravljanje rizicima Banke.

Preuzimanje rizika je, između ostalog, zasnovano na određenim načelima i smjernicama:

- Aktivno upravljanje portfeljem i/ili dijelovima portfelja odnosno određivanje razine rizika i analiza parametra koji utječu na razinu rizika,
- Optimizacija rizika i povrata,
- Uključivanje izračuna rizika u nove proizvode i/ili strateške ciljeve Banke,
- Usklađenost s regulatornim propisima i standardima,
- Razdvojenost odgovornosti u procesu upravljanja rizicima,
- Detaljna i transparentna dokumentacija.

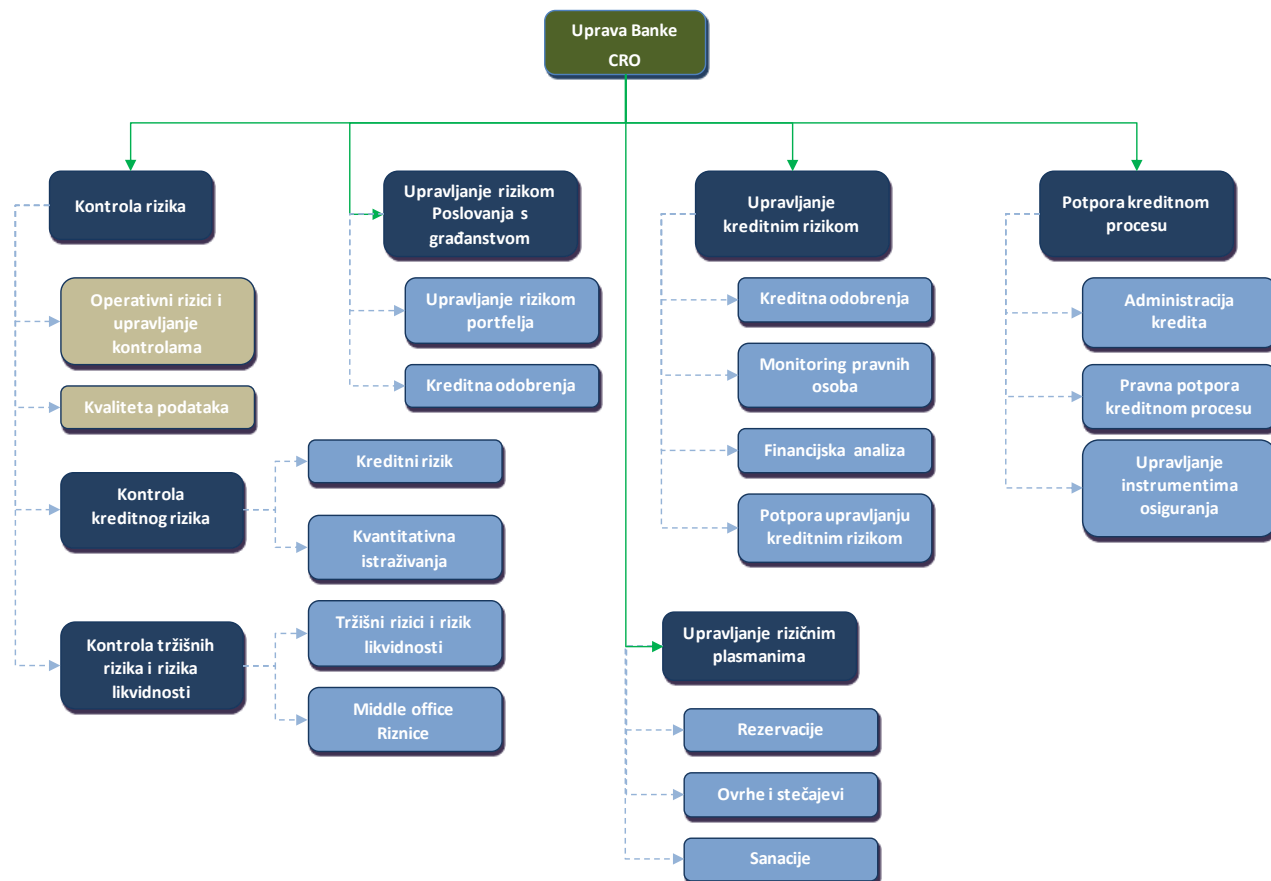
Načela politike upravljanja rizicima uključuju glavna pravila ponašanja za upravljanje rizicima unutar Banke. Ova načela čine temelje kako bi svi zaposlenici na maksimalno moguće jednak način razumjeli ciljeve upravljanja rizicima unutar organizacije Banke. Uprava je odgovorna za definiranje glavnih načela politike rizika. Banka definira **osnovna načela politike upravljanja rizicima** kako slijedi:

- **Svijest o rizicima** – poticanje korporativne kulture s ciljem uspostave svijesti o rizicima koji su svojstveni poslovanju Banke kroz transparentno objavljivanje informacija i primjenu odgovarajućih alata,
- **Preuzimanje rizika** – Banka će imati razuman stav o preuzimanju rizika i zahtijevati dostatnu naknadu za preuzete rizike,
- **Upravljanje rizikom** – Banka će koristiti dostupne tehnike upravljanja i kontrole rizika u skladu s materijalnim značajem pojedinih rizika sa težnjom da ih kontinuirano unapređuje,
- **Regulatorni zahtjevi** – Banka će implementirati i ispuniti sve regulatorne zahtjeve za upravljanje i kontrolu rizika,
- **Kategorizacija rizika** – Banka upravlja kreditnim, tržišnim, likvidnosnim i operativnim rizicima kao osnovnim kategorijama rizika, te je posebna pažnja usmjerena i na rizik koncentracije,
- **Dosljedan tretman** – rizici se tretiraju dosljedno ex ante i ex post izračunima,
- **Neovisna kontrola** – Banka će odvojiti poslovne aktivnosti od aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti kontrole rizika te uspostaviti odgovarajuću segregaciji ovlasti i odgovornosti,
- **Redovito pregledavanje** – Banka će redovito ažurirati sve politike rizika za koje su na bilo koji način ovisne o godišnjem planiranju i budžetiranju,
- **Novi proizvodi** - Banka će analizirati sve rizike koje novi proizvodi mogu sadržavati.

Kao dodatak generalnim načelima upravljanja rizicima, Banka također definira načela za specifične pojedinačne vrste rizika.

3.4 STRUKTURA I ORGANIZACIJA FUNKCIJE KONTROLE RIZIKA

Funkcija kontrole rizika vrši se i organizira u okviru sljedećih Sektora:

Slika 1 Organizacijska shema funkcije kontrole rizika

Sektor Kontrola rizika neovisan je o svim ostalim poslovnim procesima i aktivnostima Banke kako ne bi došlo do sukoba interesa prilikom izvršavanja odgovornosti.

Glavni ciljevi sektora *Kontrola rizika* su sljedeći:

- kontrola izloženosti svim rizicima (na razini portfelja),
- izrada izvještaja i analiza za potrebe Uprave, Nadzornog odbora, središnje banke, HBInt Grupe i revizije o izloženosti svim materijalno značajnim rizicima (na razini portfelja),
- priprema prijedloga Upravi o mogućim postupcima za upravljanje i minimiziranje izloženosti rizicima.

Sektor *Upravljanje kreditnim rizikom* prvenstveno je odgovoran za:

- kvantitativnu i kvalitativnu analizu financijskih pokazatelja klijenata,
- odobravanje kreditnog rizika u skladu s delegiranim ovlaštenjima,
- praćenje odobrenog kreditnog rizika i sprečavanje prelaska klijenata u NPL status¹.

Sektor *Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom* odgovoran je za:

- analizu i praćenje kvalitete portfelja Poslovanja s građanstvom,
- implementaciju centraliziranog procesa obrade i odobravanja plasmana,
- odobravanje nestandardnih kreditnih zahtjeva i/ili zahtjeva s većim iznosom/izloženošću,
- kontrolu i optimizaciju kreditnog procesa.

Sektor *Upravljanje rizičnim plasmanima* upravlja aktivom spornih potraživanja s ciljem njihovog smanjenja u bilanci banke i to na način da se postigne konsolidacija društva, osigura daljnje poslovanje i pomogne kod premošćivanja teškoća u poslovanju klijenata. Ovaj sektor također je zadužen za procjenu kreditnog rizika na pojedinačnoj i skupnoj osnovi te provođenje ispravaka vrijednosti, odnosno rezerviranja sukladno internim aktima Banke koji su zasnovani na međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja i zakonskoj regulativi propisanoj od strane Hrvatske narodne banke.

Sektor *Potpore kreditnom procesu* odgovoran je za:

- provođenje potrebnih knjiženja i postavki, osiguranje da je kreditno i dokumentarno poslovanje pojedinog klijenta ispravno postavljeno u sustavu te osiguranje pouzdanog mehanizma opominjanja,
- pravnu podršku tržišnim i sanacijskim sektorima,
- upravljanje instrumentima osiguranja.

3.5 OPSEG I VRSTA SUSTAVA IZVJEŠTAVANJA O RIZICIMA I SUSTAVA ZA MJERENJE RIZIKA

Upravljanje rizicima u Banci se definira kao cjelokupan proces koji je podržan u obliku sustavnog rješenja.

Taj sustav se bazira na četiri osnovne faze:

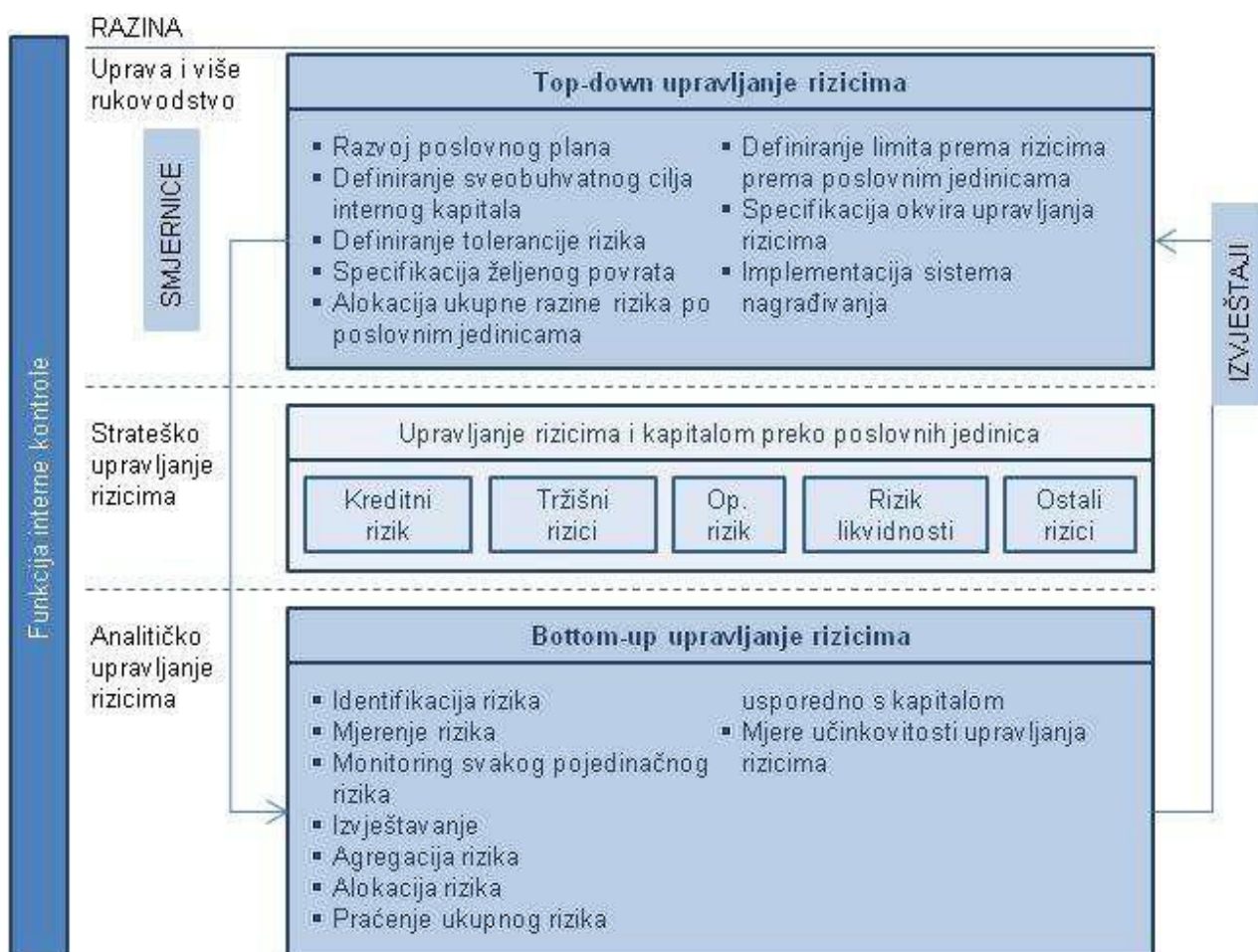
- Identifikaciji rizika,
- Kvantifikaciji rizika,
- Upravljanju rizicima, te

---

¹ status neispunjavanja obveza

- Kontroli i izvješćivanju o rizicima.

Kako bi Banka ostvarila potrebnu razinu efikasnosti investicija i rizika Uprava mora imati robusni pristup politikama i procedurama koje upravljaju poslovanjem Banke. S druge strane više rukovodstvo mora imati jasne i pravovremene informacije o riziku i povratu.

Slika 2 Okvir planiranja kapitala

TOP-DOWN UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uprava Banke definira generalni plan poslovanja propisujući sveobuhvatne ciljeve i poslovni plan.

Generalni plan poslovanja također uključuje i strategiju upravljanja rizicima, gdje se specificiraju rizici koje je Banka spremna preuzeti, na koji način će se ti preuzeti rizici mjeriti, pratiti te izvještavati. Ove smjernice komunicirane su kroz Banku kako bi se i konačni cilj ostvario.

Jedno od najvažnijih elemenata strategije upravljanja rizicima je specifikacija ukupne razine internog kapitala i bančin apetit za rizike. Apetit za rizik direktno utječe na bančinu reputaciju te rizik same institucije odnosno na eksterni rating. Nakon što je razina željenog internog kapitala definirana i ukupnih internih kapitalnih zahtjeva potrebno je odrediti način alokacije internog

kapitala. Model alokacije internog kapitala direktno utječe na poslovne odluke poslovnih jedinica. Primjerice, nove investicije, a s tim i dodatni rizici, mogu se realizirati samo ako definirani limiti to dozvoljavaju te dodatno ako nove investicije generiraju dovoljno povrata kako bi zadovoljile minimalnu stopu povrata na investicije².

Strateški okvir definiran od strane Uprave podržan je analitičkim upravljanjem rizicima koji omogućavaju neophodne metodološke smjernice i podatke.

BOTTOM-UP UPRAVLJANJE RIZICIMA

Bottom-up upravljanje rizicima uključuje identifikaciju i mjerenje rizika te njihovo praćenje i izvještavanje. To također uključuje i agregaciju pojedinačnih rizika u jednu mjeru rizika, alokacija u rizika, određivanje mjera učinkovitosti odnosa rizika i povrata i konačno praćenje cjelokupnog profila rizičnosti u odnosu na bančin kapital.

U konačnici Banka mora utvrditi kontribuciju svakog pojedinog rizika na svaku poslovnu jedinicu i na instituciju kao takvu odnosno ukupna pozicija rizika. Banka definira metode kojima će postići željenu alokaciju rizika sukladno modelu poslovanja i strukturi portfelja budući da jedna mjera ne pristaje svim strukturama portfelja.

Banka uključuje sve materijalno procijenjene rizike u proces planiranja internog kapitala. Neophodno je da kod planiranja internog kapitala su uključeni svi materijalni rizici kako bi se obuhvatio kompletan profil rizičnosti Banke i cjelokupan spektar rizika.

Procesi upravljanja rizicima postavljaju se na vrhu organizacije i ogledaju se kroz donošenje jasnih i kvantitativno orijentiranih poslovnih politika Banke. Iz tih se politika moraju identificirati ciljevi po proizvodima i poslovnim jedinicama te maksimalno prihvatljive rizičnosti. S druge pak strane, u smislu kontrole i izvještavanja (a u procesu od dna prema vrhu) razrađuje se konsolidirani sustav izvještavanja o rizicima.

U Banci se limitiraju ukupne izložene pozicije ali i izloženosti kroz eventualni utjecaj na profitabilnost poslovanja. Naime, limiti ukupne pozicije govore o maksimalnoj izloženosti pozicije. Druga vrsta limita odnosi se na one limite koji su povezani sa utjecajem na profitabilnost. Limiti proizlaze iz strategije i poslovnih ciljeva Banke. Oni moraju biti osjetljivi na promjene iz okoline, ali i na promjene u i iz poslovanja Banke. Tako, sustav limita ima smisla jedino ukoliko se promatra u vremenskom kontinuumu te ukoliko je povijesnim i stresnim testnim scenarijima koji će provjeravati realnosti pretpostavki kod formiranja tih limita.

Izveščivanje i kontrola rizika je nezavisna funkcija koja ima zadatak osigurati apsolutnu objektivnost u procjeni rizičnih izloženosti banke. Ova se funkcija temelji na podacima iz neovisnih transakcijskih izvora. Osim toga, cilj je propisati i primjenjivati jedinstvene standarde iskazivanja pojedinih rizičnih pozicija. Kao rezultat ove funkcije nastaju različita izvješća i informacije za različite razine upravljanja (upravljačke, operativne, kontrolne, eksterne).

U svojoj osnovi izvještaji o upravljanju rizicima mogu biti interni ili eksterni. Internim izvještajima koriste se razni organizacijski dijelovi Banke (najčešće zaduženi za upravljanje tim rizikom) kao i visoki management.

---

² eng. hurdle rate. Označava najmanji očekivani povrat za ulazak u investiciju.

Eksternim izvještajima koriste se mnogi subjekti od kojih su najvažniji: dioničari, vlasnici, regulatorna tijela, stručna javnost, itd.

3.6 NAČIN ZAŠTITE OD RIZIKA I SMANJENJA RIZIKA

Banka koristi standardne tehnike smanjenja kreditnog rizika (instrumente osiguranja) i derivativne financijske instrumente za zaštitu od rizika. Tehnike smanjenja rizika opisane su u poglavlju 12 ovog dokumenta.

Derivativni financijski instrumenti koje Banka koristi uključuju kamatni, intervalutni i valutni swap, te valutne terminske ugovore čija se vrijednost mijenja kao rezultat promjena kamatnih stopa i tečajeva stranih valuta. Derivati mogu biti standardizirani ugovori sklopljeni na uređenim tržištima ili pojedinačno dogovoreni ugovori s drugom stranom. Swap aranžmani se koriste za zaštitu od izloženosti riziku nastalom uslijed nepovoljnog kretanja kamatnih stopa i tečajeva, te za transformaciju valutne likvidnosti.

4 JAMSTVENI KAPITAL

4.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Grupa u skladu s člankom 13. Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija u vezi s iznosom jamstvenog kapitala objavljuje sažetak glavnih karakteristika stavki koje se uključuju u izračun jamstvenoga kapitala i njihovih sastavnih dijelova.

Jamstveni kapital Grupe sastoji se od Osnovnog kapitala i Dopunskog kapitala I.

U izračun osnovnog kapitala uključene su uplaćene redovne dionice te uplaćene povlaštene dionice (osim kumulativnih povlaštenih dionica), rezerve, zadržana dobit, gubici proteklih godina te nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju.

Na kraju 2012. godine Banka je imala 1.101.441 izdanih običnih dionica i 200.749 izdanih povlaštenih dionica. Nominalna vrijednost svih 1.302.190 dionica je 4.000 kuna.

U stavku uplaćene redovne dionice u iznosu od 4.449.171 tisuća kuna uključena je i kapitalna dobit ostvarena kod emisije dionica u iznosu od 43.407 tisuća kuna.

Uplaćene povlaštene dionice (osim kumulativnih dionica) iznose 802.996 tisuća kuna. Povlaštene dionice nisu otkupive, nisu kumulativne, nose diskrecijsko pravo na cjelokupnu povlaštenu dividendu od 6% prije objave dividende na obične dionice i ne nose pravo glasa.

Rezerve i zadržana dobit iznose 117.050 tisuća kuna. Rezerve uključuju zakonske rezerve u iznosu 113.001 tisuća kuna, ostale rezerve formirane iz dobitka nakon oporezivanja u iznosu od 1.000 tisuća kuna, kapitalni dobitak ostvaren otkupom i prodajom vlastitih dionica u iznosu od 16.360 tisuća kuna te prenesenog gubitka u iznosu od 13.311 tisuće kuna.

Nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju iznosi 8.905 tisuće kuna, a sastoji se od nerealiziranog gubitka s osnove promjene fer vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju u iznosu od 8.512 tisuće kuna i nerealiziranog gubitka s osnove promjene fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju u iznosu od 393 tisuća kuna.

Ulaganja u nematerijalnu imovinu iznose 44.566 i uključuju se u izračun jamstvenog kapitala kao odbitna stavka.

Dopunski kapital I iznosi 2.191.697 tisuće kuna, a odnosi se u cijelosti na hibridne instrumente. Hibridni instrumenti su primljeni od Hypo Alpe-Adria International AG, Klagenfurt s dospijećem do 6 godina, osim jednog ugovora zaključenog s dospijećem do 5 godina. Isplata instrumenata prije roka dospijeća nije moguća. U slučaju likvidacije, isplata ovih sredstava slijedi nakon isplate svih ostalih depozita i obveza. Hibridni instrumenti s preostalom ročnošću dužom od jedne godine se mogu koristiti, uz odobrenje Hrvatske narodne banke, kao dodatni kapital za potrebe regulatornog izračuna jamstvenog kapitala i adekvatnosti kapitala.

4.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Grupa u skladu s člankom 13. Odluke o javnoj objavi u vezi s iznosom jamstvenog kapitala objavljuje sljedeće kvantitativne informacije:

- Iznos osnovnog kapitala uz zasebno objavljivanje svih stavki koje se uključuju u osnovni kapital i stavki koje umanjuju osnovni kapital iz Poglavlja II. Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija;
- Iznos dopunskog kapitala I iz Poglavlja III. Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija;
- Iznos odbitnih stavki iz Poglavlja IV: Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija te
- Iznos jamstvenog kapitala nakon umanjenja za odbitne stavke i primjene ograničenja pri izračunu jamstvenog kapitala iz članka 25. Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija.

JAMSTVENI KAPITAL		
1.	OSNOVNI KAPITAL	5.315.746
1.1.	Redovne i nekumulativne povlaštene dionice	5.252.167
1.1.1.	Uplaćene redovne dionice	4.449.171
1.1.2.	Uplaćene povlaštene dionice (osim kumulativnih povlaštenih dionica)	802.996
1.2.	Rezerve i zadržana dobit	117.050
1.2.1.	Rezerve	114.001
1.2.2.	Kapitalna dobit od kupovine i prodaje vlastitih dionica	16.360
1.2.3.	(-) Gubici proteklih godina	-13.311
1.3.	(-) Nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	-8.905
1.4.	(-) Nematerijalna imovina	-44.566
2.	DOPUNSKI KAPITAL I	2.191.697
2.1.	Hibridni instrumenti	2.191.697
3.	ODBITNE STAVKE	0
4.	DOPUNSKI KAPITAL II	0
5.	JAMSTVENI KAPITAL	7.507.443

Tabela 4 Struktura jamstvenog kapitala

5 KAPITALNI ZAHTJEVI I PROCJENJIVANJE ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

5.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Kvalitativne informacije u vezi s postupkom procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala čine sažetak samog procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala.

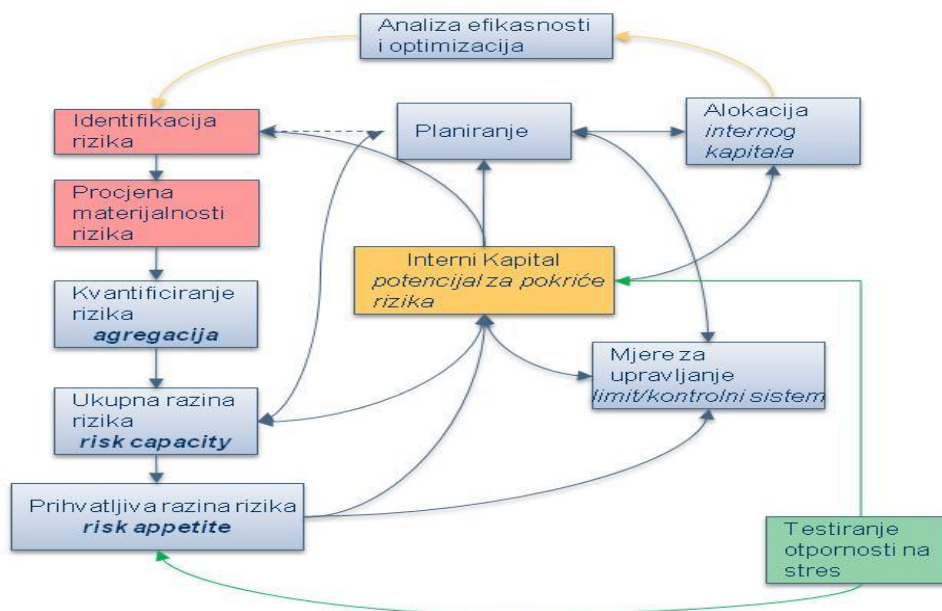
Osnovni cilj postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala je određivanje pozitivne razine kapitala koja je dovoljna za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena te su procijenjeni kao materijalni. ICAAP služi kao procjena adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke i provođenje strategije Banke primjerene za očuvanje adekvatne razine internog kapitala.

Proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) uspostavljen je i kontinuiran proces koji se izvještava na kvartalnoj osnovi. Međutim, određeni dijelovi ICAAP procesa, kao na primjer praćenje regulatorne adekvatnosti kapitala, izračun rizika koncentracije, izračun valutno induciranog kreditnog rizika itd. odrađuju se i izvještavaju na mjesečnoj osnovi.

Osnovni dijelovi ICAAP procesa Banke su sljedeći:

- identifikacija i procjena materijalnosti rizika (uključujući definiranje sadašnjeg i budućeg profila rizika),
- kvantifikacija rizika koja završava agregacijom rizika i izračunom ukupne razine rizika,
- definiranje prihvatljive razine rizika,
- definiranje i izračun internog kapitala,
- stavljanje u odnos internog kapitala i ukupne razine rizika – sposobnost podnošenja rizika,
- planiranje potrebnog regulatornog i internog kapitala u budućnosti,
- alokacija internog kapitala za pokriće rizika,
- monitoring i kontroling,
- testiranje otpornosti na stres,
- mjere učinkovitosti prilagođene za rizik (engl. „risk adjusted performance measures“).

S obzirom na to da su prethodno navedeni dijelovi ICAAP procesa međusobno izravno ili neizravno povezani i isprepleteni, njihova povezanost i međusobni utjecaj najbolje se može vidjeti na sljedećem prikazu:

Slika 3 ICAAP proces

Proces planiranja kapitala sastavni je dio cjelokupnog procesa planiranja i budžetiranja Banke te dio ICAAP procesa kojim se procjenjuju sadašnji i budući interni kapitalni zahtjevi za rizike i interni kapital.

Procesom planiranja kapitala Banka osigurava:

- da će svi planirani rizici mjereni kroz interne kapitalne zahtjevi biti pokriveni željenom planiranom razinom internog kapitala, i
- da će minimalni regulatorni kapitalni zahtjevi biti pokriveni adekvatnom razinom jamstvenog kapitala.

Na taj način Banka osigurava sigurnost, stabilnost i dugoročnost svog poslovanja, pri čemu preuzima rizike sukladno željenom profilu rizičnosti i u okviru unaprijed definirane sklonosti riziku.

Upravljanje strukturom kapitala prilagođeno je poslovnoj strategiji Banke, vrsti i razini preuzetih rizika.

Plan jamstvenog i internog kapitala zasnovan je, između ostalog, na sljedećim faktorima:

- razini rizično ponderirane aktive vezana za planirani rast bilančnih i izvanbilančnih stavaka izloženosti,
- planiranim razinama kapitalnih zahtjeva za rizike u sklopu ICAAP procesa,
- strukturi dopunskog kapitala sukladno ugovorenim dospjećima,
- politici isplate dividende,

- održavanje adekvatnosti internog kapitala na željenoj razini.

Temeljni proces postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala je proces procjene materijalnosti rizika u Banci. Procesom se definira, određuje i mjeri razina preuzetih rizika te se uspostavljaju smjernice i procesi kako bi se na što adekvatniji način uspostavilo upravljanje istim. Procjena materijalnosti rizika odnosi se na sve rizike koji nastaju kao rezultat bančinog poslovanja te preuzimanja rizika iz raznih poslovnih događaja i u konačnici predstavljaju (potencijalnu) izloženost Banke. Preuzeti rizici dijele se na materijalne i nematerijalne tj. značajne ili ne značajne.

Banka upravlja rizicima na način da ih identificira, kvantificira, upravlja njima, te kontrolira i izvještava o njima na način definiran internim politikama i procedurama koje određuju upravljanje pojedinom vrstom rizika. Banka kontinuirano procjenjuje profil rizičnosti i redovito revidira postupak procjene adekvatnosti internog kapitala kontinuirano razvijajući metodologije izračuna kapitalnih zahtjeva za sve vrste rizika sa svrhom što efikasnijeg upravljanja rizicima na razini Banke.

5.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kvantitativne informacije o iznosima kapitalnih zahtjeva prikazane su u sljedećoj tablici:

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik		
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama		43.002
2. Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi		17.477
3. Izloženosti prema javnim državnim tijelima		34.780
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama		0
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama		0
6. Izloženosti prema institucijama		92.196
7. Izloženosti prema trgovačkim društvima		1.285.601
8. Izloženosti prema stanovništvu		1.167.113
9. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica		0
10. Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima		1.858
11. Ostale izloženosti		195.008
I. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa		2.837.036
	od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja	165.821
	od čega: rizik druge ugovorene strane	18.668
II. Ukupni kapitalni zahtjevi za rizik namire/ispоруke		0
Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike		
1. Kapitalni zahtjevi za pozicijski rizik		22.792
	Kapitalni zahtjev za specifični pozicijski rizik dužničkih instrumenata	5
	Kapitalni zahtjev za opći pozicijski rizik dužničkih instrumenata	22.787
	Kapitalni zahtjev za rizik ulaganja u vlasničke vrijednosne papire	0
3. Kapitalni zahtjev za valutni rizik		28.868
4. Kapitalni zahtjev za robni rizik		0
5. Kapitalni zahtjevi za prekoračenje dopuštenih izloženosti		0
III. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike		51.660
Kapitalni zahtjev za operativni rizik		
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:		
	1. jednostavnog pristupa	
	2. standardiziranog pristupa	251.045
	3. naprednog pristupa	
IV. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik		251.045
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (I. + II. + III. + IV.)		3.139.741

Tabela 5 Kapitalni zahtjevi

6 RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

6.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Metodologija korištena za interno raspoređivanje kapitala za pokriće rizika druge ugovorne strane istovrsna je metodologiji koja se koristi za izračun adekvatnosti kapitala sukladno Odluci HNB-a o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija (u nastavku: *OAJKKI*).

Za Repo i Reverse repo ugovore, rizik druge ugovorne strane izračunava se standardiziranim pristupom uz primjenu složene metode izračuna financijskoga kolaterala. Za derivatne instrumente, rizik druge ugovorne strane izračunava se po metodi tržišne vrijednosti.

Dodjeljivanje kreditnih limita izloženostima riziku druge ugovorne strane razmatra se za svaki kreditni prijedlog zasebno u slučaju kada su klijenti fizičke ili pravne osobe. Dodjeljivanje limita izloženostima riziku druge ugovorne strane za financijske institucije provodi se jednom godišnje u suglasnosti s HBInt Grupom.

6.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Što se tiče bruto pozitivne fer vrijednosti ugovora, pozitivnih učinaka netiranja, netirane tekuće izloženosti, iznosa instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih financijskih instrumenata, podaci su kako slijedi:

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora	Positivni učinci netiranja	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane	Iznosi instrumenata osiguranja	Neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih financijskih instrumenata
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Ugovori koji se odnose na kamatnu stopu	0	0	0	0	0
Ugovori koji se odnose na valute i zlato	1.903	0	101.528	0	101.528
Ugovori koji se odnose na vlasničke instrumente	0	0	0	0	0
Ugovori koji se odnose na robu	0	0	0	0	0
Kreditne izvedenice	0	0	0	0	0
Ostali ugovori	0	0	0	0	0
UKUPNO	1.903	0	101.528	0	101.528

Tabela 6 Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora, pozitivni učinci netiranja, netirana tekuća izloženost, iznosi instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih financijskih instrumenata

Osim toga izloženost riziku druge ugovorne strane postoji i u repo te reverse repo ugovorima:

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto izloženost ugovora	USKLAĐENJE IZLOŽENOSTI KOREKTIVNIM FAKTOROM (EVA-E)	FINANCIJSKI KOLATERAL - PRILAGOĐENA VRIJEDNOST (Cvam)	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Repo i reverse repo ugovori	2.528.721	14.945	2.308.584	235.082
UKUPNO	2.528.721	14.945	2.308.584	235.082

Tabela 7 Izloženost riziku druge ugovorne strane za repo i reverse repo ugovore

Konačno, podaci o izloženostima riziku druge ugovorne strane prema primijenjenim metodama su kako slijedi:

Primijenjene metode	Izloženosti riziku druge ugovorne strane
	u tisućama HRK
Metoda originalne izloženosti	
Metoda tržišne vrijednosti	101.528
Standardizirana metoda	235.082
Interni model	

Tabela 8 Iznosi izloženosti riziku druge ugovorne strane prema primijenjenim metodama

7 KREDITNI RIZIK I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK

7.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Kreditni rizik predstavlja rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema kreditnoj instituciji.

Preuzimanje kreditnog rizika je jedna od osnovnih izvedenica bančinog poslovanja s obzirom da je Bančino poslovanje zasnovano na komercijalnom bankarstvu, te izloženost iz koje proizlazi i preuzimanje kreditnog rizika proizlazi upravo iz obavljanja osnovne djelatnosti Banke kao sastavnog dijela poslovanja. Organizacijski ustroj upravljanja kreditnim rizikom je ustrojen na način da se kreditnim rizikom upravlja od samog trenutka nastajanja izloženosti kreditnom riziku – poslovanja s klijentima, daljnjeg praćenja, administriranja i mjerenja izloženosti kreditnom riziku te same procjene kreditnog rizika kroz sektore Kontrolu rizika, Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom, Upravljanje kreditnim rizikom, Upravljanje rizičnim plasmanima i Potpora kreditnom procesu.

Banka je svojim internim aktima propisala opseg i način obavljanja kontrole kreditnog rizika te obujam i učestalost internog izvješćivanja. Također, osigurana je i pravodobna i djelotvorna analiza i praćenje kreditnog rizika te pravodobno izvješćivanje relevantnih razina rukovodstva o analizi strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja koji su uspostavljeni na način da osiguravaju pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika.

Od kvalitativnih informacija o kreditnom i razrjeđivačkom riziku, prije svega valja naglasiti da Banka definira dospjela nenaplaćena potraživanja sukladno definiciji HNB-a tj. kao sve izloženosti kod kojih je Banka utvrdila da dužnik nije ispunio svoju dospjelu obvezu u roku dužem od 90 dana i da je iznos koji se podmiruje sa zakašnjenjem materijalno značajan (tj. veći od 1.750,00 kuna).

Brojanje dana kašnjenja uvijek započinje na dan kada ukupni iznos svih dospjelih nepodmirenih obveza pojedinog dužnika (kojima je protekao ugovoreni rok dospijea) po svim ugovornim odnosima postane veći od 1.750,00 kuna.

Nadalje, pod izloženostima kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti, Banka smatra sve one izloženosti koje su prema Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija Hrvatske narodne banke te pripadajućim internim aktima Banke klasificirane u rizičnu skupinu B ili lošiju.

Ispravke vrijednosti i rezerviranja Banka izdvaja na pojedinačnoj i grupnoj osnovi sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima te zakonskoj regulativi propisanoj od strane Hrvatske narodne banke (Odluka o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija).

Gubici od umanjenja vrijednosti procjenjuju se na temelju kreditne sposobnosti i rezultata poslovanja zajmoprimatelja, uzimajući u obzir vrijednost instrumenata osiguranja ili jamstvo treće strane.

Uz gore navedene gubitke za umanjenje vrijednosti imovine, Grupa dodatno priznaje i latentne gubitke od umanjenja u računu dobiti i gubitka na bilančne i izvanbilančne stavke koje nisu umanjene po prethodno navedenim osnovama, u rasponu od 0,85 do 1,20%, u skladu s računovodstvenim zahtjevima Hrvatske narodne banke ("HNB").

7.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Sljedeća tabela prikazuje ukupan iznos izloženosti, nakon uzimanja u obzir ugovora o netiranju i ne uključujući učinak tehnika smanjenja kreditnog rizika na iznos izloženosti te prosječan iznos izloženosti tijekom izvještajnog razdoblja razvrstani prema različitim kategorijama izloženosti:

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostale bilančne izloženosti		Klasične izvanbilančne stavke		Transakcije povezane s vrijednosnim papirima i transakcije s dugim rokom namire		Izvedeni financijski instrumenti	
	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	8.971	9.245	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	288	274	45	40	0	0	0	0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	2.055	1.999	265	229	0	0	0	0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	1.610	1.680	12	12	2.516	2.296	81	93
Izloženosti prema trgovačkim društvima	9.293	12.198	2.357	2.449	13	62	20	20
Izloženosti prema stanovništvu	12.743	13.003	643	640	0	0	0	0
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	15	17	0	0	0	0	0	0
Ostale izloženosti	2.588	2.647	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	37.562	41.062	3.323	3.371	2.529	2.358	102	113

Tabela 9 Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

Tabela u nastavku prikazuje geografsku podjelu izloženosti razvrstanih u značajna područja s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti:

Značajna geografska područja	Bilančne stavke	Klasične izvanbilančne stavke	UKUPNA IZLOŽENOST
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
REZIDENTI - HR	36.260	3.291	39.551
<i>BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA</i>	815	124	939
Izloženosti prema stanovništvu	472	19	492
Izloženosti prema trgovačkim društvima	338	99	437
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	4	5	9
Ostale izloženosti	1	0	1
<i>DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA</i>	1.012	61	1.073
Izloženosti prema stanovništvu	770	20	790
Izloženosti prema trgovačkim društvima	242	31	273
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	0	10	10
<i>GRAD ZAGREB i ZAGREBAČKA ŽUPANIJA</i>	20.723	1.257	21.980
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	6.658	0	6.658
Izloženosti prema trgovačkim društvima	3.237	1.056	4.293
Izloženosti prema stanovništvu	3.916	136	4.051
Izloženosti prema institucijama	2.654	0	2.654
Ostale izloženosti	2.492	0	2.492
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	1.745	65	1.810
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	15	0	15
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	7	0	7
<i>ISTARSKA ŽUPANIJA</i>	1.148	127	1.275
Izloženosti prema stanovništvu	816	29	845
Izloženosti prema trgovačkim društvima	323	96	419
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	2	3	5
Ostale izloženosti	4	0	4
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	3	0	3
<i>OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA</i>	3.870	779	4.648
Izloženosti prema stanovništvu	2.119	216	2.336
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.362	352	1.714
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	276	199	475
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	67	12	79
Ostale izloženosti	42	0	42
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	4	0	4
<i>POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA</i>	404	35	439
Izloženosti prema stanovništvu	194	14	208
Izloženosti prema trgovačkim društvima	134	21	155
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	65	0	65
Ostale izloženosti	10	0	10

Značajna geografska područja	Bilančne stavke	Klasične izvanbilančne stavke	UKUPNA IZLOŽENOST
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	1.773	246	2.019
Izloženosti prema stanovništvu	1.158	31	1.189
Izloženosti prema trgovačkim društvima	597	213	810
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	17	0	17
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	1	2	2
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	1.762	160	1.922
Izloženosti prema stanovništvu	915	38	953
Izloženosti prema trgovačkim društvima	776	121	898
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	67	1	68
Izloženosti prema institucijama	4	0	4
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	776	56	832
Izloženosti prema trgovačkim društvima	457	42	499
Izloženosti prema stanovništvu	273	13	286
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	26	0	26
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	20	1	22
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	554	51	606
Izloženosti prema stanovništvu	311	28	338
Izloženosti prema trgovačkim društvima	232	23	255
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	7	1	9
Ostale izloženosti	2	0	2
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	2	0	2
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	793	66	860
Izloženosti prema stanovništvu	448	42	490
Izloženosti prema trgovačkim društvima	327	24	351
Ostale izloženosti	17	0	17
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	1	1	2
ZADARSKA ŽUPANIJA	761	101	862
Izloženosti prema stanovništvu	460	21	481
Izloženosti prema trgovačkim društvima	294	74	368
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	7	5	12
OSTALE ŽUPANIJE	1.868	228	2.097
Izloženosti prema trgovačkim društvima	929	188	1.116
Izloženosti prema stanovništvu	882	35	917
Ostale izloženosti	19	0	19
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	23	6	29
Izloženosti prema institucijama	11	0	11
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	3	0	3
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1	0	1

Značajna geografska područja	Bilančne stavke	Klasične izvanbilančne stavke	UKUPNA IZLOŽENOST
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
NEREZIDENTI	3.932	32	3.964
<i>NJEMAČKA</i>	2.322	1	2.323
Izloženosti prema institucijama	1.292	1	1.293
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1.026	0	1.026
Izloženosti prema trgovačkim društvima	5	0	5
<i>FRANCUSKA</i>	1.282	0	1.282
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1.282	0	1.282
<i>OSTALE ZEMLJE</i>	327	31	358
Izloženosti prema institucijama	247	11	257
Izloženosti prema trgovačkim društvima	73	19	92
Izloženosti prema stanovništvu	8	1	10
UKUPNO	40.192	3.323	43.515

Tabela 10 Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti

U sljedećoj tabeli prikazana je podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili vrsti druge ugovorne strane, razvrstanih prema kategorijama izloženosti:

Glavne vrste djelatnosti	Bilančne stavke	Klasične izvanbilančne stavke	UKUPNA IZLOŽENOST
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
STANOVNIŠTVO	11.808	530	12.338
Izloženosti prema stanovništvu	11.801	530	12.331
Ostale izloženosti	7	0	7
DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	6.499	30	6.529
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	2.308	0	2.308
Izloženosti prema institucijama	4.112	12	4.124
Izloženosti prema trgovačkim društvima	77	19	96
Ostale izloženosti	1	0	1
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	722	101	823
Izloženosti prema trgovačkim društvima	648	98	746
Izloženosti prema stanovništvu	67	3	70
Ostale izloženosti	6	0	6
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	6.131	105	6.236
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	3.688	0	3.688
Ostale izloženosti	1.663	0	1.664
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	577	0	577
Izloženosti prema trgovačkim društvima	92	105	197
Izloženosti prema institucijama	95	0	95
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	15	0	15
GRAĐEVINARSTVO	2.164	889	3.053
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.059	878	1.937
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	977	0	977
Izloženosti prema stanovništvu	108	11	118
Ostale izloženosti	20	0	20
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3.264	46	3.310
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	2.974	0	2.974
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	288	45	333
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	3	0	3
OBRAZOVANJE	298	148	446
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	279	147	426
Izloženosti prema stanovništvu	11	1	12
Izloženosti prema trgovačkim društvima	7	0	7
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1.073	87	1.160
Izloženosti prema trgovačkim društvima	902	19	922
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	87	65	152

Glavne vrste djelatnosti	Bilančne stavke	Klasične izvanbilančne stavke	UKUPNA IZLOŽENOST
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Izloženosti prema stanovništvu	72	3	75
Ostale izloženosti	11	0	11
<i>POSLOVANJE NEKRETNINAMA</i>	<i>1.272</i>	<i>20</i>	<i>1.292</i>
Izloženosti prema trgovačkim društvima	484	18	501
Izloženosti prema stanovništvu	16	2	18
Ostale izloženosti	773	0	773
<i>PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA</i>	<i>1.993</i>	<i>338</i>	<i>2.331</i>
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.819	324	2.143
Izloženosti prema stanovništvu	143	14	157
Ostale izloženosti	31	0	31
<i>STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI</i>	<i>447</i>	<i>130</i>	<i>577</i>
Izloženosti prema trgovačkim društvima	368	120	488
Izloženosti prema stanovništvu	74	10	84
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	4	0	4
<i>TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA</i>	<i>3.074</i>	<i>564</i>	<i>3.638</i>
Izloženosti prema trgovačkim društvima	2.687	524	3.211
Izloženosti prema stanovništvu	320	40	360
Ostale izloženosti	67	0	67
<i>OSTALE DJELATNOSTI</i>	<i>1.448</i>	<i>336</i>	<i>1.784</i>
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.181	253	1.434
Izloženosti prema stanovništvu	131	30	160
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	128	53	181
Ostale izloženosti	9	0	9
UKUPNO	40.192	3.323	43.515

Tabela 11 Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili druge ugovorne strane razvrstanih prema kategorijama izloženosti

Prikaz svih izloženosti prema preostalom dospijeću, razvrstanih prema kategorijama izloženosti prikazan je u sljedećoj tabeli:

Preostalo dospijeće	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostale bilančne izloženosti	Klasične izvanbilančne stavke	Transakcije povezane s vrijednosnim papirima i transakcije s dugim rokom namire	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	8.971	0	0	0
do 90 dana	4.747	0	0	0
od 91 do 180 dana	844	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	1.721	0	0	0
> 1 godine	1.644	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	16	0	0	0
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	288	45	0	0
do 90 dana	26	27	0	0
od 91 do 180 dana	12	5	0	0
od 181 dana do 1 godine	37	8	0	0
> 1 godine	212	5	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	2.055	265	0	0
do 90 dana	100	117	0	0
od 91 do 180 dana	13	1	0	0
od 181 dana do 1 godine	323	1	0	0
> 1 godine	1.619	147	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama	0	0	0	0
do 90 dana	0	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	1.610	12	2.516	81
do 90 dana	623	1	1.871	23
od 91 do 180 dana	0	9	0	11
od 181 dana do 1 godine	151	2	0	0
> 1 godine	825	0	645	47
izloženosti bez definiranog dospijeća	10	0	0	0

Preostalo dospijeće	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostale bilančne izloženosti	Klasične izvanbilančne stavke	Transakcije povezane s vrijednosnim papirima i transakcije s dugim rokom namire	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Izloženosti prema trgovačkim društvima	9.293	2.357	13	20
do 90 dana	1.915	342	13	0
od 91 do 180 dana	1.135	330	0	0
od 181 dana do 1 godine	1.214	554	0	0
> 1 godine	4.792	1.132	0	20
izloženosti bez definiranog dospijeća	238	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	12.743	643	0	0
do 90 dana	1.844	203	0	0
od 91 do 180 dana	317	175	0	0
od 181 dana do 1 godine	589	79	0	0
> 1 godine	9.992	186	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	1	0	0	0
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0
do 90 dana	0	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	15	0	0	0
do 90 dana	0	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	15	0	0	0
Ostale izloženosti	2.588	0	0	0
do 90 dana	66	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	2.521	0	0	0
UKUPNO	37.562	3.323	2.529	102

Tabela 12 Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

U sljedećoj tabeli za sve vrste djelatnosti koje je Banka odredila da su materijalno značajne prikazane su izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravicima vrijednosti, odnosno rezerviranjima. Pojedina vrsta djelatnosti je materijalno značajna ukoliko njena izloženost predstavlja više od 1% ukupne izloženosti.

Glavne vrste djelatnosti	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjeње (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
STANOVNIŠTVO	1.230	506	97	15	596	2	1	0
DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	1	1	-1	0	1	0	0	0
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	80	21	-50	179	33	0	0	0
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	2	1	0	14	2	0	0	0
GRAĐEVINARSTVO	157	59	26	337	105	28	1	-6
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	68	21	0	0	22	0	0	0
OBRAZOVANJE	2	1	0	0	1	0	0	0
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	138	31	-7	112	84	0	0	0
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	32	8	-1	20	2	0	0	0
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	267	57	-11	399	77	2	0	-11
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	138	29	-26	94	107	0	0	-2
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	678	174	7	375	390	14	1	-1
OSTALE DJELATNOSTI	113	57	-7	128	68	1	0	-1
UKUPNO	2.905	966	26	1.673	1.487	49	3	-21

Tabela 13 Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po djelatnostima

U sljedećoj tabeli prikazane su izloženosti kod kojih je izvršeno umanj enje (ispravak) vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima:

Značajna geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanj enje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u protekl im godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
REZIDENTI - HR	2.904	965	27	1.673	1.486	49	3	-21
<i>BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA</i>	115	43	1	32	64	3	0	0
<i>DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA</i>	84	24	11	25	44	1	0	0
<i>GRAD ZAGREB i ZAGREBAČKA ŽUPANIJA</i>	942	318	27	664	418	14	1	-6
<i>ISTARSKA ŽUPANIJA</i>	111	39	6	59	47	0	0	-1
<i>OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA</i>	534	155	30	247	268	1	0	0
<i>POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA</i>	85	35	6	19	28	0	0	0
<i>PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA</i>	200	42	-67	250	47	1	0	0
<i>SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA</i>	106	43	-8	124	43	22	2	1
<i>VARAŽDINSKA ŽUPANIJA</i>	119	29	3	11	108	4	0	-1
<i>VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA</i>	74	16	0	15	24	0	0	0
<i>VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA</i>	86	44	12	65	55	0	0	-1
<i>ZADARSKA ŽUPANIJA</i>	67	25	-8	17	38	0	0	0
<i>OSTALE ŽUPANIJE</i>	381	152	14	146	301	2	0	-11

Značajna geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
NEREZIDENTI	1	1	-1	0	1	0	0	0
<i>NJEMAČKA</i>	1	1	0	0	1	0	0	0
<i>FRANCUSKA</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>OSTALE ZEMLJE</i>	1	1	-1	0	1	0	0	0
UKUPNO	2.905	966	26	1.673	1.487	49	3	-21

Tabela 14 Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

Finalno u ovom poglavlju prikazujemo promjene u ispravcima vrijednosti i rezerviranjima za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti:

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezerviranjima	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala usklađenja (u neto iznosu)	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja	Prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklom godinama	Završno stanje
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana	2.612	2.677	0	-2.651	-1.673	0	966
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	24	51	0	-72	0	0	3
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	277	0	0	-26	0	0	251
Rezerviranja za izvanbilančne obveze skupine A na skupnoj osnovi	36	0	0	-6	0	0	30

Tabela 15 Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti

8 STANDARDIZIRANI PRISTUP MJERENJU KREDITNOG RIZIKA

8.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom primjenom standardiziranog pristupa.

Banka za izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom primjenjuje kreditne rejtinge i stupnjeve kreditne kvalitete dodijeljene od VIPKR koje je priznala Hrvatska narodna banka i koji su objavljeni u popisu priznatih VIPKR objavljenih na stranicama Hrvatske narodne banke, a to su rejtingi od rejting agencija Moody's i Fitch.

Ako postoji kreditni rejting dodijeljen od strane priznate VIPKR, a koji se odnosi na određeno specifično izdanje koje predstavlja izloženost, Banka primjenjuje ponder rizika koji se temelji na kreditnom rejtingu tog izdanja.

Ako izdavatelj (dužnik) ima poseban kreditni rejting za specifično izdanje, a kojem je pridružen ponder rizika koji je povoljniji od pondera rizika koji se primjenjuje na potraživanja bez kreditnog rejtinga, te ako potraživanje nije ulaganje u to specifično izdanje, Banka će na svoje potraživanje bez kreditnog rejtinga primijeniti povoljniji ponder rizika samo ako je to potraživanje u istom rangu ili s pravom prvenstva u redosljedju naplate u odnosu na specifično izdanje s kreditnim rejtingom.

Ako nisu ispunjeni navedeni uvjeti, Banka će na ostala potraživanja istog izdavatelja (dužnika) bez dodijeljenog kreditnog rejtinga primijeniti ponder rizika koji je dodijeljen potraživanjima bez kreditnog rejtinga.

Banka ne može kreditne rejtinge koji su dodijeljeni pojedinim izdavateljima (dužnicima) unutar grupe povezanih osoba koristiti za ponderirane izloženosti ostalih osoba unutar iste grupe povezanih osoba.

Za kratkoročne izloženosti prema institucijama čiji je preostali rok dospjeća tri mjeseca ili kraći, a za koje ne postoji kratkoročni kreditni rejting izdanja za iste izloženosti, Banka primjenjuje opći tretman i to:

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

Tabela 16 Stupanj kreditne kvalitete i ponder rizika

Kratkoročnim izloženostima prema institucijama koje imaju kratkoročne kreditne rejtinge izdanja dodijeljen od odabrane VIPKR Banka dodjeljuje ponder rizika u skladu s kreditnim rejtingom koji je raspoređen u određeni stupanj kreditne kvalitete i to:

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	50%	100%	150%	150%	150%

Tabela 17 Stupanj kreditne kvalitete i ponder rizika

Ukoliko je ponder rizika za navedene izloženosti povoljniji ili jednak ponderu rizika koji bi bio određen kreditnim rejtingima sukladno općem tretmanu, Banka će dodijeliti povoljniji kreditni rejting, a za ostale kratkoročne izloženosti prema institucijama dodijelit će se ponder rizika u skladu s općim tretmanom.

Banka koristi kreditni rejting odabrane priznate VIPKR za izloženosti prema bankama i državama (u obliku međubankarskih depozita i vrijednosnih papira izdanih od strane država ili banaka).

U slučaju kad postoji samo jedan kreditni rejting dodijeljen od odabrane VIPKR, Banka u skladu sa stupnjem kreditne kvalitete za utvrđivanje tog potraživanja koristi taj rejting.

Ukoliko postoje dva kreditna rejtinga dodijeljena od odabranih VIPKR, a koji se u skladu sa stupnjem kreditne kvalitete raspoređuju u različite pondere rizika, Banka koristi onaj rejting kojem je pridružen viši (nepovoljniji) ponder rizika.

Ukoliko za institucije ne postoji rejting, Banka može umjesto njega koristiti rejting države.

8.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kvantitativne informacije u vezi s pristupom mjerenju kreditnog rizika jesu informacije o iznosima izloženosti prije i nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika koji su raspoređeni u stupnjeve kreditne kvalitete propisane u dijelu 2.2 Glave II Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija kao i one izloženosti koje čine odbitnu stavku od jamstvenog kapitala u skladu s Odlukom o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija i ne uključuju se u izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom na način iz članka 12. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija. Kvantitativne informacije Grupa objavljuje po kategorijama izloženosti navedenim u članku 11. stavak 2. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija kako slijedi.

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	8.251.478	9.084.928
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	8.242.749	8.242.749
	10	0	0
	20	0	0
	35	0	0
	50	715.134	715.134
	75	0	0
	100	0	0
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	0	0
	150	523	523
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	266	266
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		8.967.135	9.800.585
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 18 Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	10		
	20	0	0
	35	0	0
	50	313.844	313.719
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	313.449	313.323
	75	0	0
	100	0	0
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	0	0
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	150	1.750	1.750
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	1.709	1.709
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		315.595	315.469
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 19 Izloženosti prema lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	832.201	832.201
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	832.124	832.124
	10	0	0
	20	0	0
	35	0	0
	50	1.488.147	654.697
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	1.488.143	654.693
	75	0	0
	100	5	5
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	5	5
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	150	0	0
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		2.320.353	1.486.903
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 20 Izloženosti prema javnim državnim tijelima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	0	0
	10	0	0
	20	2.515.553	685.830
1	20		
2	20		
	35	0	0
	50	1.695.908	1.244.917
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	0	0
	75	0	0
	100	4.198	4.198
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	3.753	3.051
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	12	1.016
	150	3.137	3.137
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		4.218.796	1.938.082
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 21 Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	10		
	20	0	0
	35	0	0
	50	0	0
	75	0	0
	100	10.368.571	10.205.631
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	9.896.237	9.741.995
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	459.030	455.355
	150	959.647	959.647
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	307.303	307.303
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		11.328.218	11.165.278
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 22 Izloženosti prema trgovačkim društvima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	0	0
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	0	0
	10	0	0
	20	0	0
	35	0	0
	50	0	0
	75	11.142.191	10.896.247
	100	947.020	947.020
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	711.345	636.038
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	235.676	235.676
	150	700.542	700.542
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	150.554	150.554
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		12.789.753	12.543.809
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 23 Izloženosti prema stanovništvu

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	0	0
	10	0	0
	20	0	0
	35	0	0
	50	0	0
	75	0	0
	100	15.484	15.484
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	15.438	15.438
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	46	46
	150	0	0
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		15.484	15.484
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 24 Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	389.178	389.178
	10	0	0
	20	337	337
1	20	0	0
	35	0	0
	50	0	0
	75	0	0
	100	1.625.129	1.625.129
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	1.625.129	1.625.129
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	150	0	0
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		2.014.644	2.014.644
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 25 Ostale izloženosti

9 OPERATIVNI RIZIK

9.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Operativni rizik je rizik gubitka nastalog zbog neadekvatnosti ili pogrešaka u funkcioniranju poslovnih procesa ili sistema, namjernih ili nenamjernih radnji ljudi ili zbog gubitaka uzrokovanog vanjskim događajima.

Operativni rizik se kvantificira kroz ukupni regulatorni kapitalni zahtjev za operativne rizike primjenom standardiziranog pristupa sukladno OAJK. Kapitalni zahtjev izračunava se prema standardiziranom pristupu.

Cilj upravljanja operativnim rizikom je smanjiti gubitke kroz proaktivan pristup upravljanja operativnim rizicima.. U proces upravljanja operativnim rizikom uključeni su svi organizacijski dijelovi Banke. Banka je dodatno svojom organizacijskom strukturom odvojila funkciju kontrole operativnog rizika od dijelova Banke koje operativno provode transakcije i koji su vlasnici procesa. Uspostavljene su metode kojima se proaktivno pristupa identificiranju i analiziranju rizika, te određivanju tretmana rizika i poduzimanju mjera koje dovode do uspješnog upravljanja operativnim rizicima.

Kontinuirani nadzor nad aktivnostima vezanim uz operativni rizik i upravljanje rizikom ima Odbor za operativne i ostale (reputacijski, pravni i strateški) rizike koji predstavlja tijelo za odobravanje i raspravu o strateškim temama vezanim uz praćenje i upravljanje navedenim rizicima na nivou Banke.

Internim aktima Banka je jasno propisala opseg i način obavljanja kontrolne funkcije upravljanja operativnim rizikom, te uspostavila proces izvješćivanja relevantnih razina rukovodstva o operativnim rizicima. Kontinuirano provodi praćenje i unaprjeđivanje politika, procesa i metodologija upravljanja operativnim rizikom sukladno razvoju profesionalne discipline i zahtjevima regulatora i svih drugih mjerodavnih tijela.

Potreba za tretmanom rizika može biti identificirana kroz kvantitativnu ili kvalitativnu metodu upravljanja rizikom

Kvantitativno mjerenje rizika (osim izračuna kapitalnog zahtjeva sukladno OAJK) obuhvaća proces identifikacije, klasifikacije, obrade i izvješćivanja o gubicima prouzročenim operativnim rizikom. Svaki zaposlenik Banke dužan je prijaviti nastali događaj nadležnoj osobi za praćenje operativnih rizika svog organizacijskog dijela. Nakon otkrivanja potencijalnog gubitka, odgovorna osoba u nadležnom organizacijskom dijelu Banke u suradnji sa decentraliziranim suradnikom za operativne rizike (DORO) vrši analizu događaja, te prijavljuje isti u bazu za evidentiranje gubitaka. Ovisno o visini gubitka te učestalosti određuje se tretman rizika (prihvatanje, prijenos rizika, smanjenje, izbjegavanje), te odgovarajuće mjere koje se provode i nadziru kako bi se spriječilo ponavljanje rizičnih situacija koje bi mogle uzrokovati ozbiljne negativne posljedice.

Kvalitativno mjerenje rizika obuhvaća analizu scenarija, procjenu rizika u poslovnim procesima sukladno metodologiji procesa internog kontrolnog sustava te ostale procjene rizika vezane uz uvođenje novih proizvoda / ulaska na nova tržišta te implementaciju značajnih projekata na nivou Banke.

Procjena rizika u poslovnim procesima provodi se u poslovnim odjelima u svrhu procjene mogućih gubitaka povezanih s operativnim rizikom te procjene adekvatnosti postojećih kontrola u odnosu prema izloženosti identificiranom riziku. Pomoću takvog kvalitativnog postupka Banka ocjenjuje procese i aktivnosti s obzirom na potencijalnu ranjivost. Uprava Banke izvještava se o najvažnijim rizicima i pripadajućim kontrolama uključujući preporuke za poboljšanje kontrola te moguća poboljšanja u poslovnim procesima.

Banka provodi i analize scenarija (eng. Scenario Analysis) za procjenu događaja/gubitaka koji imaju malu učestalost, ali ukoliko se dogode mogu imati značajan utjecaj na poslovanje Banke. Analiza scenarija predstavlja moguće scenarije i ne ukazuje na stvarne gubitke već služi Banci da bi uspješnije pripremila procedure u identificiranim ključnim scenarijima.

Proces uvođenja/implementacije novih proizvoda ili modifikacija postojećih proizvoda / ulaska na nova tržišta / implementacije projekata predstavlja važan instrument za identifikaciju rizika, te proaktivan način upravljanja rizicima. Kod navedenih procesa vrši se analiza rizika, određuju se mjere i implementiraju kontrole koje sprečavaju nastanak gubitaka.

10 IZLOŽENOSTI PO VLASNIČKIM ULAGANJIMA U KNJIZI BANKE

10.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Izloženosti po vlasničkim ulaganjima Grupe s obzirom na namjeru ulaganja dijele se na:

- izloženosti po vlasničkim ulaganjima ostvarenim radi odvijanja određenih poslovnih procesa. Takva ulaganja su: ulaganja u SWIFT, HROK, Tržište novca te SKDD,
- izloženosti po vlasničkim ulaganjima koja se drže radi daljnje prodaje.

Računovodstvene metode koje se koriste za vrednovanje vlasničkih ulaganja su metoda troška ulaganja te metoda fer vrijednosti.

10.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke prikazane su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Usporedba		
	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	16.815	16.815	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	16.815	16.815	
koja kotiraju na burzi	0	0	
ostala vlasnička ulaganja	0	0	
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	2.104	2.104	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	1.568	1.568	
koja kotiraju na burzi	536	536	
ostala vlasnička ulaganja	0	0	

Tabela 26 Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Ukupni realizirani i nerealizirani dobiti/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke prikazani su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Ukupni nerealizirani dobiti/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Kumulativni realizirani dobiti/gubici od prodaje ili prestanka držanja vlasničkih ulaganja na neki drugi način tijekom izvještajnog razdoblja	Iznos nerealiziranih gubitaka i iznos očekivanog gubitka po vlasničkim ulaganjima uključen u izračun osnovnog ili dopunskog kapitala
Vlasnička ulaganja u financijske institucije			
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	323 0	225	0
koja kotiraju na burzi	0	0	0
ostala vlasnička ulaganja	0	0	0
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	0	0	0
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	-2.600	0	-2.600
koja kotiraju na burzi	-334	0	-365
ostala vlasnička ulaganja	0	0	0
UKUPNO	-2.611	225	-2.965

Tabela 27 Ukupni realizirani i nerealizirani dobiti/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke

11 IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE

11.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Rizik promjene kamatne stope odnosi se na izloženost Banke promjenama kamatnih stopa. On označava mogućnost da će promjena kamatnih stopa imati negativan utjecaj na dobit ili na kapital Banke.

Rizik promjene kamatne stope nastaje zbog:

- ročne neusklađenosti aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- terminske neusklađenosti promjene kamatnih stopa aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- razlike u vrstama i visinama kamatnih stopa na strani aktive i pasive te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- krivulje kamatne stope itd.

Prilikom izračuna izloženosti kamatnom riziku u Knjizi Banke, Banka za svaku važniju valutu i za ostale valute zbraja ukupne pozicije imovine i obveza te pozicije izvedenih financijskih instrumenta (ili aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki) po svakom vremenskom razredu zasebno.

Na taj način dobije se ukupna neto pozicija po vremenskom razredu koja se množi s ponderima propisanim Odlukom HNB-a i to za svaku važniju valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Ponderi kojima množimo neto poziciju temelje se na procijenjenom kamatnom šoku od 200 baznih bodova i procijenjenom modificiranom trajanju za svaku vremensku zonu.

Dobivene ponderirane pozicije po svim vremenskim zonama zbrajaju se i tako dobivamo neto dugu ili neto kratku poziciju za svaku važniju valutu pojedinačno te za ostale valute ukupno.

Neto duge i neto kratke pozicije po svim valutama potrebno je zbrojiti te se na taj način dobije ukupna neto ponderirana pozicija Knjige Banke.

Ukupna neto ponderirana pozicija Knjige Banke izražava se u apsolutnom iznosu i predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti Knjige Banke kreditne institucije koja je nastala kao rezultat primjene standardnoga kamatnog šoka tj. paralelnog pozitivnog i negativnog pomaka kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova.

Prilikom izračuna izloženosti kamatnom riziku u Knjizi Banke, Banka koristi pretpostavke sukladno Odluci HNB-a:

- pozicije s fiksnom kamatnom stopom - raspored po roku dospijeća;
- pozicije s promjenjivom kamatnom stopom - raspored po roku do sljedeće promjene kamatne stope;
- pozicije kod kojih nije poznat ili se ne može sa sigurnošću utvrditi rok do dospijeća:
  - obvezna pričuva u devizama - raspored u vremensku zonu do 1 mjeseca;

- obvezna pričuva u kunama - raspored u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci;
  - a vista sredstva, tekući računi, žiroračuni (primljeni i dani) - raspored u vremensku zonu do 1 mjeseca (za sredstva sudionika novčanog tržišta) ;
  - a vista sredstva, štedni depoziti, iskorišteni krediti za prekoračenja po tekućim računima i revolving krediti - raspored u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci.
- stavke koje se ne smatraju kamatno osjetljivim pozicijama su:
    - klasične izvanbilančne stavke: garancije, akreditivi, mjenična jamstva, okvirni krediti, obveze financiranja i druge klasične izvanbilančne stavke;
    - plasmani klasificirani u rizičnu skupinu C;
    - portfolio rezervacije (za A plasmane);
    - dospjele pozicije Knjige Banke.

Učestalost mjerenja izloženosti kamatnom riziku u Knjizi Banke provodi se sukladno odluci HNB-a, a to je kvartalno izvještavanje nekonsolidiranih izvješća i polugodišnje izvještavanje konsolidiranih izvješća.

11.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kvantitativni podaci o izloženosti kamatnom riziku u Knjizi Banke su kako slijedi:

Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u Knjizi Banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	u tisućama HRK	u tisućama HRK
EUR	-134.396	-
CHF	-127.681	-
HRK	-	44.780
Ostale valute (ukupno)	-4.104	-
UKUPNO	-221.402	

Tabela 28 Kamatni rizik u knjizi banke

Omjer promjene ekonomske vrijednost Knjige Banke i jamstvenoga kapitala kreditne institucije iznosi – 2,95%.

Isti ti podaci, ali na konsolidiranoj osnovi su kako slijedi:

Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u Knjizi Banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	u tisućama HRK	u tisućama HRK
EUR	-126.645	-
CHF	-126.080	-
HRK	-	82.807
OST	-	-
Ostale valute (ukupno)	-3.981	-
UKUPNO	-173.898	

Tabela 29 Kamatni rizik u knjizi banke konsolidirano

Omjer promjene ekonomske vrijednost Knjige Banke i jamstvenoga kapitala kreditne institucije iznosi – 2,32%.

Limit omjera promjene ekonomske vrijednost Knjige Banke i jamstvenoga kapitala kreditna institucija dužna je održavati u granicama $\pm 20\%$ što je definirano od strane HNB-a.

12 TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

12.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Prihvatljivost instrumenata osiguranja definirana je internim aktima Banke. Instrumenti osiguranja koje Banka prihvaća su:

- novčani depoziti,
- vrijednosni papiri,
- garancije/jamstva,
- nekretnine.

Prihvatljivost instrumenata osiguranja u svrhu smanjenja kreditnog rizika procjenjuje se nakon utvrđivanja zadovoljenja pravnih preduvjeta i regulatornih zahtjeva. Pri procjeni prihvatljivosti provodi se vrednovanje i kategorizacija instrumenata osiguranja te njihova upotreba u smislu umanjenja rizika. Iznos i vrsta instrumenata osiguranja koje Banka traži za pojedini kreditni posao ovisi o procjeni kreditnog rizika klijenta i procjeni kreditnog rizika prisutnog u pripadajućem kreditnom poslu.

Pružatelji garancija/jamstva su klijenti dovoljne kreditne kvalitete po procjeni Banke. Osnovni pružatelj garancija je Republika Hrvatska.

Kod vrednovanja instrumenata osiguranja valja istaknuti da se:

- novčani depoziti vrednuju po knjigovodstvenoj vrijednosti;
- vrijednosni papiri vrednuju po tržišnoj cijeni;
- garancije/jamstva vrednuju po danom iznosu garancije;
- nekretnine se procjenjuju od strane neovisnog ovlaštenog procjenitelja.

Potrebno je istaknuti da se kod izračuna adekvatnosti jamstvenog kapitala Banke tijekom 2012. godine nekretnine nisu koristile kao instrument smanjenja kreditnog rizika. Međutim, iste nekretnine su se koristile u procesu formiranja ispravaka vrijednosti.

Rizik koncentracije koji proizlazi iz primijenjenih tehnika smanjenja rizika sagledava se kroz detaljno propisanu internu metodologiju mjerenja i upravljanja rizikom koncentracije.

12.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0	0	0
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	0	0	0	0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	0	0	833	0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	2.296	0	0	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	163	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	246	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0	0	0	0
Ostale izloženosti	0	0	0	0
UKUPNO	2.705	0	833	0

Tabela 30 Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika – Standardizirani pristup